

MAGASIN LØRDAG

Gløddende og

NOOSPHERE: Amerikanere og nordmenn flokker til åpningen av *And the world cracked open*. FOTO: PRIVAT

Anki King lar maleriene tale for seg. Så setter hun seg og lytter.

New York syder og freser på en av sommerens varmeste dager. The Big Apple føles mer som The Big Apple Pie der den står og baker på 220 i ovnen.

De stadige utbruddene fra bilene i rushtrafikken minner om en gammeldags tekanne som har nådd kokepunktet, og bare plystrer uavbrutt. Ut av kumlokkene og undergrunnsbanen stiger det en damp som trekker deg inn i minner fra hundre filmer.

Det er en av verdens heteste byer på så mange måter, og avkjølt bak en vifte i galleriet NOosphere på Manhattans Lower East Side står ei dame i grå, løse gevanter fra Harestua og flirer mens hun peker på malerier:

– De bildene med flere mennesker på er Sols, de med bare ett på er mine, sier hun. – Så enkelt kan det nesten kategoriseres.

Det er Anki King som snakker, og det gjør hun tidvis på norsk og amerikansk med østkystpreg.

Den nesten påfallende lite selvhøytidelige kunstneren er i disse dager aktuell med utstillingen *And the world cracked open* i New York sammen med Sol Kjøk og Elisabeth Færøy Lund, samt sommerutstillingen på Lillehammers Fabrikken.

– Sol ringte og spurte om jeg hadde lyst til å være med å lage utstilling, og det hadde jeg jo! sier kunstneren entusiastisk. – Og nå er Sol i Norge for å prøve å komme i kontakt med noen viktige mennesker, legger hun til og huker seg litt sammen med store øyne før hun utdyper:

– Vi er avhengige av støtte for at galleriet skal kunne drives videre.

Norske kunststudenter på jakt etter en karriere i kanskje verdens vanskeligste marked havner ofte på NOosphere.

I en by hvor inntrykkene smøres over enorme plakater i takt med solmodne dro-

sjer som raser gjennom gatene, drømmer tusenvis om å sette spor etter seg. Men the world doesn't crack open sånn helt uten videre.

– Mange norske kunststudenter kommer hit, hvor vi lar dem jobbe i galleriet. Der får de anledning til å drive med sånt som er relevant for dem samtidig som de kan arbeide mot å skaffe seg det nettverket de trenger for en dag kanskje å kunne bli kunstner på heltid, sier Anki.

70-modellen var selv en av de håpefulle for 17 år siden. Da het hun fremdeles Ann-Kristin Laugerud, født og oppvokst på Harestua, med økonomistudier på Brandbu.

– Det gikk jo strykende, som man sier... smiler hun megetsigende. – Så jeg begynte på nytt med tegning, form og farge. Og så kom jeg inn på Oslo tegner- og malerskole. Og det var vel da jeg skjønte at det var dette her jeg skulle drive med? ler hun med et ørlite spørsmålsteign klingende.

– Og så traff jeg en amerikansk musiker på skolen og fulgte etter ham hit.

Anki var gift med musikeren i sju år før de tok ut skilsmisse.

– Jeg gjorde som Tina Turner. Alt jeg beholdt var navnet. Det handler jo om *branding* også!

Siden den gang har hun fått en ny samboer, denne gangen en maler. Den nye amerikaneren hennes er «litt fra utpå landet» slik som Anki er. Missouri og Harestua.

– Vi finner ofte fellesnevnerne i oppveksten, smiler hun. – Dumme ting vi gjør når man må lage sin egen moro. De to bor og maler sammen med to studio, ett i hver ende. Samlivet foregår i midten av kunsten, og kunsten, den har bredt seg: Anki har hatt flere separatutstillinger i både Norge og Amerika, sistnevnte med tyngde på New York, men innslag fra flere deler av landet. Gruppeutstillingene hun har vært med på har strakt seg fra Den dominikanske republikk via Berlin til Tokyo.

The world cracks open.

Jeg må stikke, så her er gallerinøkene, sier Elisabeth Færøy Lund plutselig og kommer borttil. Hun har sittet i en annen sam-

UMETT: Kunstneren Anki King har bodd og jobbet i New York i 17 år. – Jeg får ikke alltid noe.

tale bak et skrivebord i motsatte ende av det langstrakte galleriet. – Hvor var det du kom fra? spør hun blidt.

– Oppland Arbeiderblad.

– Åh! Faren min er fra Oppland, smiler Lund og forsvinner ut døra som slipper inn damp.

Verden krymper litt til i kokvasken.

Kunsten i galleriet strekker seg fra ende til annen. Kjøk maler fargerike bilder av nakne mennesker som trekkes mot og fra hverandre; King komplimenterer kollegaen med ansiktsløse og ensomme individer. Lund på sin side, binder motstykkene sammen, nesten praktisk talt.

– Forrige fredag ba hun besøkende i galleriet knytte sammen en tråd som del av hennes performance, forklarer King. Det er slik de tre henger sammen.

NOosphere har eksistert i over et år. Kjøk skulle bare drive det som et korttidsprosjekt med tittelen Red, White and Blue, men så ballet det på seg med andre farger og flere utstillinger. De to har kjent hverandre i «sikkert 12–14 år» ifølge King.

– Det var litt tilfeldig at jeg havnet her, men når man ser på det nå, så kan det føles litt som om jeg hele tiden er blitt dratt hit, legger hun til.

Tips oss: **61 18 93 00**
E-post: **tips@oa.no**

Hadeland: **61 33 26 00**
Valdres: **61 36 09 33**
Land: **61 11 89 00**

www.oa.no

grått

nok av denne byen, sier hun. – Jeg føler alltid at det er noe jeg går glipp av, for det foregår

– Denne byen har alt! Jeg har vært her så lenge, men føler likevel at det er så mye jeg ikke har fått sett eller vært med på. Du blir ikke mett på New York. Og det at du hele tida er omringet av det beste av det beste i hele verden, det gjør jo sitt til at du aldri ligger på latsida, smiler hun, og ser ut av det store vinduet mot et brennhett fortau.

– Det nytter ikke å late som man driver med noe her! Du må stå på hele tida og sammenlikne deg sjøl med alt som foregår rundt deg. Det er masse utfordringer... og utfordringer blir du jo som regel bare bedre av.

Anki maler ting som hun selv beskriver som «enkle» eller fullt av «lite».

– Hvor lite trenger du i et bilde for at det fortsatt skal bli noen ting og si noen ting? spør hun retorisk, og peker mot fargene i bildene.

– De bare blir sånn. Jeg begynner ofte med oransje, og kan gå gjennom mange lag, men til slutt blir det slik, nesten uansett. Du kjenner det kanskje igjen fra vinter, høst og norsk vær.

Maleriene er av bleke figurer med snodige hatter som står stille i et goldt landskap. Vintrene på Harestua sitter igjen i beina til kunstneren.

RØDT, HVITT OG...: På Manhattans Lower East Side er norsk kunst i fokus.

PRAT: Anki King og kollega Elisabeth Færøy Lund gjør noen siste avtaler før fredagens performance i NOosphere i New York.

Hun er en av tre jenter: Billedmaleren, radiografen, og den nybakte mammaen som tar sjukepleierutdannelse.

– Sistnevnte er stjernen i familien nå, legger Anki stolt til om sin yngste søster som har brakt slekten videre.

Hun går forbi bildet *Thread*.

– Det er noe mørkt ved dette bildet, men det er noe jeg synes alle skandinaver har i blodet. For meg er det mer været og naturen jeg har vokst opp i, og for min del har ikke dette noe negativt over seg. Det gjør bare at du stopper og tenker litt mer på det, heller enn at du trekkes inn av fargene.

Hun sukker umerkelig.

– Jeg håper jo disse bildene blir sittende igjen litt mer enn store, glorete, fargesprakende ting som man bare ser og tenker «oi, det var fint» før man går videre.

Store, fargesprakende ting er det tross alt nok av rundt i byen.

King mener hun må gjennom en vanskelig periode for at et bilde skal fungere. – Ellers blir det flatt og kjedelig. Jeg føler at jeg må jobbe meg gjennom bildet, sier hun, og legger til et av sine favorittuttrykk: «art isn't about making a picture of something, it's about making something visible».

Du skal ikke bare lage et bilde, du skal synliggjøre noe. Men av og til tar synliggjøringen helt ny form:

– Dette er en litt ny greie for meg, sier bildekunstneren og beveger seg inn i et rom som knytter galleriet med bakgården.

Hun viser fram en velvoksen figur surret inn i kvist.

– Jeg hadde kunstneropphold i Virginia for fem år siden med andre musikere, kunstnere og skribenter. På kvelden hadde vi presentasjoner av hva vi hadde gjort: Noen leste fra boka si, andre spilte musikk, hva som helst. Og da dukket denne figuren opp i hodet mitt. Jeg begynte å

bygge henne, også satte jeg henne ute i skogen, ved en tursti. Da Sol foreslo denne utstillingen her, så «ding!» fikk jeg denne dama i hodet igjen.

Men du finner jo ikke så mye kvist liggende i New York, ikke sant, så jeg ble litt oppgitt og tenkte «hvordan skal jeg rekke dette til utstillingen?» Men helga den 4. juli ble jeg invitert *upstate* til noen venner... og de hadde kvist! Så da stappa jeg bilen full, reiste hjem og bygde henne opp rundt et metallarmatur.

Hun beundrer kvistkvinnen.

– Du får mye såre hender og myggstikk, men jeg er så fornøyd, stråler hun. – Onesomeness, heter hun. Det betyr jo ingenting på engelsk, men det kan høres ut som...

– *Ensomhet?*

– Ja! For en nordmann høres det ut som «ensomhet». Men «onesomeness» kan virke som det motsatte for en amerikaner. Jeg liker å leke med ord litt sånn. Wholesome, onesome.

Samboeren John spretter innom for å si hei, men er ute av døra like raskt som han kom inn. Ingen har tid til å stå ute i solsteika. Man svetter seg fram fra air-conditioning til vifte; alt imellom er bare ubehagelig.

– For meg er det viktig å kunne kaste seg uti kunsten og bare stole på det. Jeg syns ofte det er veldig vanskelig, men det er bare da det blir bra. Hvis jeg bestemmer meg for at jeg skal ha det sånn og sånn, så blir det veldig kjedelig, da blir det bare et bilde av noe. Så i stedet lager jeg noe, og så sitter jeg og leker og koser meg ... og forhåpentligvis lærer jeg kanskje også noe av det.

Kommer mye av kunsten din fra oppveksten i Norge?

– Jeg har malt en del fra barndommen min fordi jeg husker så lite. Det er liksom søsteren min som er fem år yngre som husker alt.

ENSOMHET: King har leflet med kvist og natur i kvinneskikkelsen Onesomeness. – «Onesomeness» betyr jo ingenting på engelsk, men jeg liker å leke litt med språket, forklarer hun.

Jeg begynte med de bildene for å pusle sammen ting, finne noen visuelle biter og se hvor det går.

Det er som en sånn lysbildemaskin som jeg har i hodet, sier hun og illustrerer at et bilde faller på plass foran øynene hennes, som straks lyser opp og projiserer på et maleri.

– For meg er minnene liksom bare noen bilder her og der... og alle er små, som hos et barn. Små minner, før følelsene blir voksne, kompliserte og store.

– Klikk, så faller bildet på plass. Så kan jeg sitte og se på det og tenke «hva handler dette om? Så rart det bildet var ...», ler hun.

En dame med søramerikanske trekk tar bilder av maleriene idet en annen kommer

innom for å spørre hvordan hun kan gå fram for å leie lokalet til en *event*.

– NOosphere er et viktig sted for norske kunstnere utenlands. Hvem er bedre egnet til å promotere og vise fram norsk kunst utenlands enn norske kunstnere som er bosatt der? spør hun blidt foran et maleri av en ansiktsløs, grå skikkelse.

Kokende radiatorer på gata utenfor plystrer sitt entydige svar.

Tekst og foto:
Carl J. Sørheim

